

Strugar, V. (ur.) *Škola škole : u povodu 80. obljetnice života prof. dr. sc. Valentina Puževskog*. Zagreb: Hrvatski pedagoško-književni zbor, 2012.

Knjiga *Škola škole. U povodu 80. obljetnice života prof. dr. sc. Valentina Puževskog*, impresivnog opsega – obuhvaća 359 stranica velikoga formata, objavljena je u nakladi Hrvatskoga pedagoško-književnog zbora (u suradnji s Ograncima u Križevcima i Bjelovaru te Gradom Križevcima) povodom dviju okruglih obljetnica: 140. godišnjice djelovanja Hrvatskoga pedagoško-književnog zbora i 80 godina života, te 60 godina rada prof. dr. sc. Valentina Puževskog. Hrvatski pedagoško-književni zbor kao najdugovječnija prosvjetno-pedagoška udruga okuplja istaknute školsko-pedagoške djelatnike, a prof. dr. sc. Valentina Puževskog – učitelja, nastavnika, srednjoškolskog profesora, pedagoga i sveučilišnog nastavnika – zacijelo možemo smatrati njihovim doajenom.

Sadržaj knjige je dopunjen velikim brojem fotografija iz života i rada prof. dr. sc. Puževskog koje čitatelju zorno svjedoče o tome gdje je i kako radio i živio svoj učiteljski i pedagoški poziv.

U pet tematskih cjelina (*I. Od prakse do znanosti, II. Škola škole: izbor tekstova, III. Zajedno – riječ suvremenika, IV. Pedagoško nasljeđe i budućnost škole – intervju, V. Bibliografija*) svojim prilogima je sudjelovalo šezdeset i osam autora. Na kraju se nalazi *Kazalo imena*.

Nužno je napomenuti da je ovom knjigom koja slika rad i život prof. dr. sc. Valentina Puževskog oslikana i hrvatska škola i pedagogija kroz šezdeset godina profesora aktivna rada. Križevačke škole, učiteljska škola u Križevcima, profesija učitelja, Osnovna eksperimentalna škola Jordanovac, Učiteljska akademija u Zagrebu, stručno usavršavanje učitelja, ostale aktivnosti – samo su neke od tema obrađenih u knjizi. O prof. dr. sc. Puževskom pisali su mnogi: Marijan Jakubin, Vlatko Previšić, Ivan Koren, Ante Bežen, Milan Matijević, Ivan Biondić, Josip Pivac, Vladimir Rosić, Dragutin Rosandić, Ante Vukasović, Josip Markovac, Hrvoje Vrgoč, Jasna Krstović, Vladimir Pletenac, Nikola Petrov, Juraj Ivanković, Antun Toni Šramek, Vladimir Mužić, redom stručnjaci i uvaženi profesori i pedagozi čiji su prilozi još jedan dokaz važnosti onoga što je kroz svoj profesionalni rad profesor Puževski dao hrvatskoj pedagogiji.

Važnim držimo i poglavlje koje donosi izbor od dvadeset i šest tekstova Valentina Puževskog. Najveći ih je dio posvećen školi, u rasponu od bavljenja poviješću škole, inovacija odnosno nove organizacije škole, škole danas, ali preneseni su i oni koji se bave pedagoškim naslijeđem.

Vrijedna bibliografija, koja uz kazalo imena zaključuje knjigu, tematski je organizirana u sljedeće cjeline: *1. Publikacije, 2. Rasprave i članci (Školska pedagogija, Didaktika i metodika, Slobodno vrijeme, Povijest školstva, Učitelji, Učiteljske organizacije,*

Stručni i informativni članci), 3. *Rad na nastavnim planovima i programima*, 4. *Ostali članci*, 5. *Urednik publikacija*, 6. *Recenzije*, 7. *Radovi o Valentinu Puževskom*, a sadrži ukupno 412 bibliografskih jedinica.

Škola škole... svoje će čitatelje zacijelo pronaći kako u redovima suvremenika i suradnika prof. dr. sc. Puževskog koji će prepoznati mnoge informacije i fotografije, pa i sebe u njima i na njima, tako i u redovima učitelja i pedagoga koji danas rade i žive prosvjetarski poziv. Zsigurno će knjiga poslužiti i kao priručnik nacionalne povijesti pedagogije studentima pedagoških fakulteta, a koji će iz nje crpiti ne samo činjenice i znanja nego i strast i nesebičnost za poziv koji iz lika i djela profesora Puževskog i danas izbijaju.

Branka Manin

Kultura sjećanja: 1991. Povijesni lomovi i svladavanje prošlosti. Ur. Tihomir Cipek. Zagreb: Disput, 2011.

Zbornik pod naslovom *Kultura sjećanja: 1991. Povijesni lomovi i svladavanje prošlosti* objavljen je u Zagrebu 2011. godine. Uredio ga je Tihomir Cipek. Sadrži 390 stranica te je podijeljen na poglavlja. Predgovor je napisao Tihomir Cipek (politolog, profesor na Fakultetu političkih znanosti u Zagrebu) pod nazivom *Kultura sjećanja i rat* (7-12). Knjiga je podijeljena na četiri tematske cjeline i to: *Teorije sjećanja i politička legitimacija* (13-178), *Studije slučaja* (179-264), *Nacije i sjećanja u Bosni i Hercegovini* (265-432) te *Udžbenici povijesti i historiografija* (343-377). Na kraju je dana kratka biografija autora teksta (379-383) i sadržaj zbornika *Kultura sjećanja* o 1918., 1941. i 1945. godini (385-390). Zbornik je interdisciplinaran jer je sastavljen od tekstova povjesničara, politologa, psihologa. Svaka tematska cjelina sastoji se od više poglavlja. Tematsku cjelinu *Teorije sjećanja i politička legitimacija* čine poglavlja: *Povijest uzvraća udarac* (13-28), *Dometi i ograničenja ličnih sećanja u osvetljavanju traumatične prošlosti* (29-50), *Iz tamnice u državotvorni raj* (51-74), *Sablasi Jugoslavije : delegitimiranje političke zajednice putem teorija zavjere* (75-92), *Moć stereotipa: Srbi o Hrvatima-prije, za vrijeme i nakon sukoba* (93-108), *Povijesne teme u programima hrvatskih političkih stranaka 1989.-1990.* (109-122), *Korisna prošlost?* (123-156), *Drugi – strani - neprijatelj* (157-162), *Identitet i drugi* (163-175). Drugu tematsku cjelinu čine poglavlja: *Propaganda protiv istine: slike rata u medijima 1991. godine* (179-198), „*Velike priče*“ i *mit o postkomunizmu-sećanje na Zorana Đinđića* (199-214), *Sukob komemoracija i promjena značenja: Meštrovićev paviljon kao prije-porno mjesto sjećanja* (215-238) i *Sjećanje ili zaborav kroz preimenovanje, rušenje i gradnju* (239-261). Pretposljednja tematska cjelina sadrži poglavlja: *Položaj vjerskih zajednica i njihova djelatnost tokom 1980-ih godina u Bosni i Hercegovini* (265-286), *Politika imena: od Muslimana do Bošnjaka* (287-298), *Kretanje ka nultoj tački - politički narativ SDA 1990-1992 kao temelj kulture sjećanja Bošnjaka* (299-312), *Bliska povijest i nova sjećanja* (313-326), *Poetika svjedočenja i otpora* (327-340). Posljednja